

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCIX. — Izdan in razposlan 14. dne julija 1916.

**Vsebina: (Št. 214—216.)** 214. Razglas, da se je podaljšal rok za dogradbo in začetek obratovanja na mali železnici z ozkim tirom, obratovani z električno silo, od Sprudelstraße na Dreikreuzberg v Karlovi Varih. — 215. Ukaz, s katerim se uravnava promet s starim papirjem. — 216. Razpis o izdaji novih bankovcev po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1915. l.

### 214.

#### Razglas ministrstva za železnice z dne 8. julija 1916. l.,

da se je podaljšal rok za dogradbo in začetek obratovanja na mali železnici z ozkim tirom, obratovani z električno silo, od Sprudelstraße na Dreikreuzberg v Karlovi Varih.

Na podstavi Najvišjega pooblastila se je podaljšal v § 2 razglasa ministrstva za železnice z dne 19. avgusta 1913. l. (drž. zak. št. 170) ustanovljeni rok za dogradbo in začetek obratovanja na oznamljeni mali železnici do 1. dne maja 1919. l.

Forster s. r.

### 215.

#### Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 10. julija 1916. l.,

s katerim se uravnava promet s starim papirjem.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

### § 1.

Da se uravnava promet s starim papirjem v okviru predpisov, obseženih v tem ukazu, se ustanavlja „komisija za stari papir“ na Dunaju (I., Schwangasse št. 1).

Predsednika in ude komisije pokliče v to častno službo trgovinski minister izmed udeleženi industrij in obrti ter trgovine. Trgovinski minister določi število udov komisije. Komisija sklepa z večino glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči predsednikov glas.

Komisija mora ministrstva, ki ji jih oznameni trgovinsko ministrstvo, obveščati o vseh sejah, ki se vršé, da odpošljejo svoje zastopnike. Sklepi komisije, zoper katere vgovarja zastopnik teh ministrstev, se ne smejo izvršiti pred ministrstveno pritrditvijo.

### § 2.

Obrati industrije papirja in lepenke, ki podeljujejo stari papir, smejo dobivati tako gradivo le po komisiji za stari papir. Pravtako se sme stari papir podelujočim obratom industrije papirja in lepenke prodajati staro gradivo oznamene vrste le po komisiji za stari papir. Izjeme more dovoljevati komisija s pritrditvijo trgovinskega ministrstva.

V ostalem je trgovanje s starim papirjem dovoljeno, izpolnjuje po določilih tega ukaza in sicer za to obstoječe predpise.



## § 3.

Tista podjetja industrije papirja in lepenke, ki hočejo dobivati stari papir za podelovanje, morajo to pismeno naznaniti komisiji za stari papir najdalje v 14 dneh po razglasitvi tega ukaza in pri tem navesti:

1. Svojo mesečno potrebnost starega papirja in potrebovano vrsto po trgovinsko običajnih tipih, navedenih v § 6.

2. V vsakem izmed let 1913 do 1915 podelano množino teh tvarin.

3. Vrsto in množino izdelkov, za katerih izdelovanje se naj porablja stari papir; pri tem je tudi navesti, ali so ti izdelki določeni za vojne ali državne dobave.

4. Množine starega papirja, ki so ob razglasitvi tega ukaza v posesti podjetja ali na prevozu k njemu.

## § 4.

Množine starega papirja se morejo dajati na razpolaganje komisiji za stari papir le v polnih vagonskih nakladah trgovinsko-običajno pripravljene za pošiljanje in od vagona, izvzemši v tistih primerih, v katerih se more stari papir prepeljati v papirnico ali fabriko za lepenko brez prevoza po železnici.

Komisija za stari papir mora oskrbovati razdeljevanje množin starega papirja, ki so ji dane na razpolaganje, tistim podjetjem industrije papirja in lepenke, ki so pravočasno podala v § 3 določeno naznanilo. Pri tem razdeljevanju se je ozirati na važnost izdelkov, ki jih je izdelovati s pomočjo starega papirja, in na potrebnost in primernost porabljanja starega papirja za name-ravano izdelovanje.

## § 5.

Lastniki starega papirja morajo dobavljati stari papir neposrednje obratom, podelujočim to gradivo, po dobavnih nakazilih, ki jim jih daje komisija za stari papir. Tudi plačevati ga je treba neposrednje dobavitelju.

Stroške, nastajajoče s poslovanjem komisije, je zalagati, ako treba, s pobiranjem prispevkov, ki jih more trgovinsko ministrstvo predpisati podelujočim obratom po njihovih prejemkih in izterjati s politično izvršbo.

## § 6.

Kadar se dobavlja stari papir podelujočim obratom se ne smejo preseči nastopno ustanovljene cene:

|                                                        |         |
|--------------------------------------------------------|---------|
| 1. Za phani papir (mešane papirne odpadke) . . . . .   | K 11.75 |
| 2. Za čiste barvne papirne odpadke . . . . .           | 15.—    |
| 3. Za bele lesovite papirne odpadke . . . . .          | 20.50   |
| 4. Za čiste bele lesa proste papirne odpadke . . . . . | 48.50   |
| 5. Za bele pokrove . . . . .                           | 20.50   |
| 6. Za rjave pokrove (patentne pokrove) . . . . .       | 21.50   |
| 7. Za spise brez pokrovov in pečatov . . . . .         | 15.50   |
| 8. Za časnike in drug tiskani papir . . . . .          | 12.75   |

Te cene se umevajo za vsakih 100 kg od vagona, tuzemska postaja nakladanja, v popolnih nakladah z 10.000 kg netto cassa brez skonta.

Komisija za stari papir ima pravico dovoljevati pribitke k ceni za posebno sortiranje.

Ako se ne dobavlja od vagona, je gledé cene zmislju primerno uporabljati določila § 7.

## § 7.

Kdor pridobiva stari papir, da ga dalje prodaja, ne sme ob kupovanju v posameznih partijah čez 100 kg plačevati nižjih nego nastopne cene:

|                                                        |       |
|--------------------------------------------------------|-------|
| 1. Za phani papir (mešane papirne odpadke) . . . . .   | K 4.— |
| 2. Za čiste barvne papirne odpadke . . . . .           | 6.50  |
| 3. Za bele lesovite papirne odpadke . . . . .          | 12.—  |
| 4. Za čiste bele lesa proste papirne odpadke . . . . . | 40.—  |
| 5. Za bele pokrove . . . . .                           | 12.—  |
| 6. Za rjave pokrove (patentne pokrove) . . . . .       | 13.—  |
| 7. Za spise brez pokrovov in pečatov . . . . .         | 7.—   |
| 8. Za časnike in drug tiskani papir . . . . .          | 5.—   |



Te cene se umevajo za vsakih 100 kg loko skladišča starega papirja, brez omota, netto cassa brez skonta.

Neposrednim skupljevalcem (zbiralcem) starega papirja je plačevati, kadar prodajajo dalje prekupcem, za vsakih 100 kg 40 h pribitka k najnižji ceni. Nadalje je plačevati v danem primeru še naslednje pribitke:

1. 2 K 60 h pribitka za dobavljanje loko kupčevega skladišča ali 3 K 75 h za dobavljanje na železniško postajo.

2. 2 K za trgovinsko-običajni omot. (Ako se omotava v vreče, v prodajalčevih vrečah.)

Skupljanje starega papirja po institucijah, službah vojni oskrbi, kolikor imajo v zmislu ministrstvenega ukaza z dne 20. januarja 1916. l. (drž. zak. št. 19) dovoljenje za nabiranje starega papirja, ni vezano na sprednja določila o nakupnih cenah.

#### § 8.

Pravna veljavnost kupov, ki so bili sklenjeni, preden dobi ta ukaz moč, in ki se nanašajo na stari papir, se razveljavlja, kolikor niso izpolnjeni v času, ko dobi ta ukaz moč.

Izpolnitev ali odškodnina se ne more zahtevati.

Zahteve zaradi neizpolnjenega kupa, ki so nastale pred veljavnostjo tega ukaza, ostanejo neizpremenjene, toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

#### § 9.

Trgovinsko ministrstvo more odrediti prisilno oddajo zalog starega papirja podjetjem ali osebam, ki jih oznameni. Ceno mora v tem primeru končnoveljavno določiti trgovinsko ministrstvo, oziroma se na določila § 7. Tako odredbo je vročiti posameznim posestnikom zalog ali, ako gre za večji krog posestnikov zalog, naznaniti po političnem oblastvu prve stopnje.

#### § 10.

Vsak posestnik in hranilec zalog starega papirja, ki presegajo izmero 10 g, in vsak podjetnik, v čigar obratu odpada stari papir, je dolžen dajati komisiji za stari papir na njeno zahtevanje po resnici pojasnila o zalogah in o odpadu starega papirja in predložiti zadevne dokaze.

#### § 11.

Podjetja, ki trgujejo s starim papirjem, in podjetja, ki podeljujejo stari papir, morajo pisati natančno skladovno knjigo, v katero je tekoče vpisovati vse prejemke in oddaje starega papirja.

Komisija za stari papir ima pravico vpogledovati v to skladovno knjigo.

#### § 12.

Izpolnjevanje določil tega ukaza in na njegovi podlagi izdanih odredb nadzoruje trgovinsko ministrstvo, privzemši za to pripravne organe. V ta namen se morejo ogledati skladiški prostori in druge naprave ter vpogledati poslovne knjige.

#### § 13.

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih odredb kaznujejo, ako se dejanje ne kaznuje strožje, politična oblastva prve stopnje na denarju do 5000 K ali po svojem preudarku z zaporom do šest mesecev.

Kdor sodeluje pri takem dejanju, tega je kaznovati pravtako.

#### § 14.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hohenlohe s. r.      Hochenburger s. r.  
Spitzmüller s. r.

### 216.

## Razpis finančnega ministrstva z dne 12. julija 1916. l.

o izdaji novih bankovcev po 10 kron z datumom  
od 2. dne januarja 1915. l.

Avstrijsko-ogrska banka prične po nastopnem razglasu 24. dne julija 1916. l. izdajati nove bankovce po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1915. l. Preklic bankovcev po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1904. l., ki so v obteku, se pridržuje poznejšemu času.

Leth s. r.



## Razglas

zaradi izdaje novih bankovcev po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1915. l.

24. dne julija 1916. l. prične Avstrijsko-ogrska banka v svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti ter v vseh podružnicah izdajati bankovce po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1915. l.

Novi bankovci so popisani v dodatku k temu razglasu.

Določila o preklicu in razveljavi sedaj krožečih bankovcev po 10 kron z datumom od 2. dne januarja 1904. l. se razglasé svojčas posebej.

V Budimpešti, 28. dne junija 1916. l.

### Avstrijsko-ogrska banka.

**Popovics**  
guvernér.

**Gutmann**  
generalni svetnik.

**Schmid**  
generalni tajnik.

(Dodatek.)

### Popis desetkronskega bankovca Avstrijsko-ogrske banke iz leta 1915.

Bankovci Avstrijsko-ogrske banke po 10 kron od 2. dne januarja 1915. l. imajo obliko 150 milimetrov široko in 80 milimetrov visoko in kažejo na papirju, opremljenem po celem obsegu z vodnim znamenjem (rimska številka deset v temnem kvadratnem omrežju), dvojni tisk, na eni strani z nemškim, na drugi strani z ogrskim besedilom.

Obe strani bankovca sta tako v risbi kakor tudi v barvi popolnoma različni.

Prilčno na treh četrtinah formata obeh strani bankovca je prava podoba bankovca, na ostali četrtini pa je prosto videti vodno znamenje in potiskana je le deloma.

Docela potiskani del nemške strani bankovca ima v sredi nemško besedilo bankovca s podpisom firme banke v naslednji razporedbi:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank zahlt gegen diese Banknote bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen

### Zehn Kronen

in gesetzlichem Metallgelde.

Wien, 2. Jänner 1915.

### OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK

**Popovics**  
Gouverneur

**Schoeller**  
Generalrat

**Schmid**  
Generalsekretär.

(Avstrijsko-ogrska banka plača za ta bankovec v svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti na zahtevanje takoj

### Deset kron

v zakonitem kovinskem denarju.

Na Dunaju, 2. dne januarja 1915. l.

### AVSTRIJSKO-OGRSKA BANKA

**Popovics**  
guvernér

**Schoeller**  
generalni svetnik

**Schmid**  
generalni tajnik.)

Pod besedilom bankovca je v ovalni giloširani rozeti idealna glava dečka, na levi in desni od nje stoječe pravokotne visoke vinjete, izmed katerih ima leva zgoraj cesarskega avstrijskega orla, desna zgoraj pa številko deset in obe v sredi in spodaj po eno giloširano rozeto z belimi črtami na temnem dnu, med seboj pa sta zvezani z okraski.

Podoba bankovca je tiskana v modri barvi.

Temelj je pestrobarven, kaže v reliefni maniri graviran fond, ki je sestavljen menjaje iz številke „10“ in rombiške štirirotljate zvezde.

Skrajna desna četrtina bankovca ima v giloširanem, ozkem okviru pestrobarvno oznamenilo vrednosti v osmerih deželnih jezikih:

DESET KORUN  
DZIESIĘ KORON  
ДЕСЯТЬ КОПОН  
DIECI CORONE  
DESET KRON  
DESET KRUNA  
ДЕСЕТ КРУНА  
ZECE COROANE

in z gilošno rozeto ločeno, kazensko določilo:

„Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft“.

(Ponarejanje bankovcev se kaznuje po zakonu.)

Nad tem okvirom je nameščena v črni barvi številka, pod njim serija.



Na ogrski strani je tako risba podobe bankovca kakor tudi temelj pestrobarven.

Skrajna leva četrtina bankovca kaže v modri barvi grb dežel ograde svete krone, obdan z okrasom, nad njim na levi in desni številko „10“ in pod grbom vinjeto z oznamenilom vrednosti „TIZ KORONA“, belo na modrem dnu.

Zgoraj na desni stoji oznamenilo vrednosti:

### Tiz korona

v pravokotni giloširani vinjeti z belo pisavo na temnem dnu, pod njim ogrsko besedilo bankovca:

„Az Osztrák-magyar bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézeténél

### Tiz Korona

törvényes ércpénzt.

Bécs, 1915 január 2-án.“

in podpis firme:

### OSZTRÁK-MAGYAR BANK

**Popovics**

kormányzó

**Schreiber**

főtanácsos

**Schmid**

vezértitkár“;

potem sledi kazensko določilo:

„A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetetik.“

Na desni od tega dela bankovca je v valovitem giloširanem okviru idealna glava dečka, pod njo giloširana vinjeta s številko „10“, belo na temnem dnu, spodaj prosto stoječa beseda „Korona“.

Temelj sestoji iz kombinacije reliefnega fonda s številko „10“ in gilošnega fonda, v katerem se vidi pod besedilom bankovca v ovalnem obroču rimska številka „X“.



